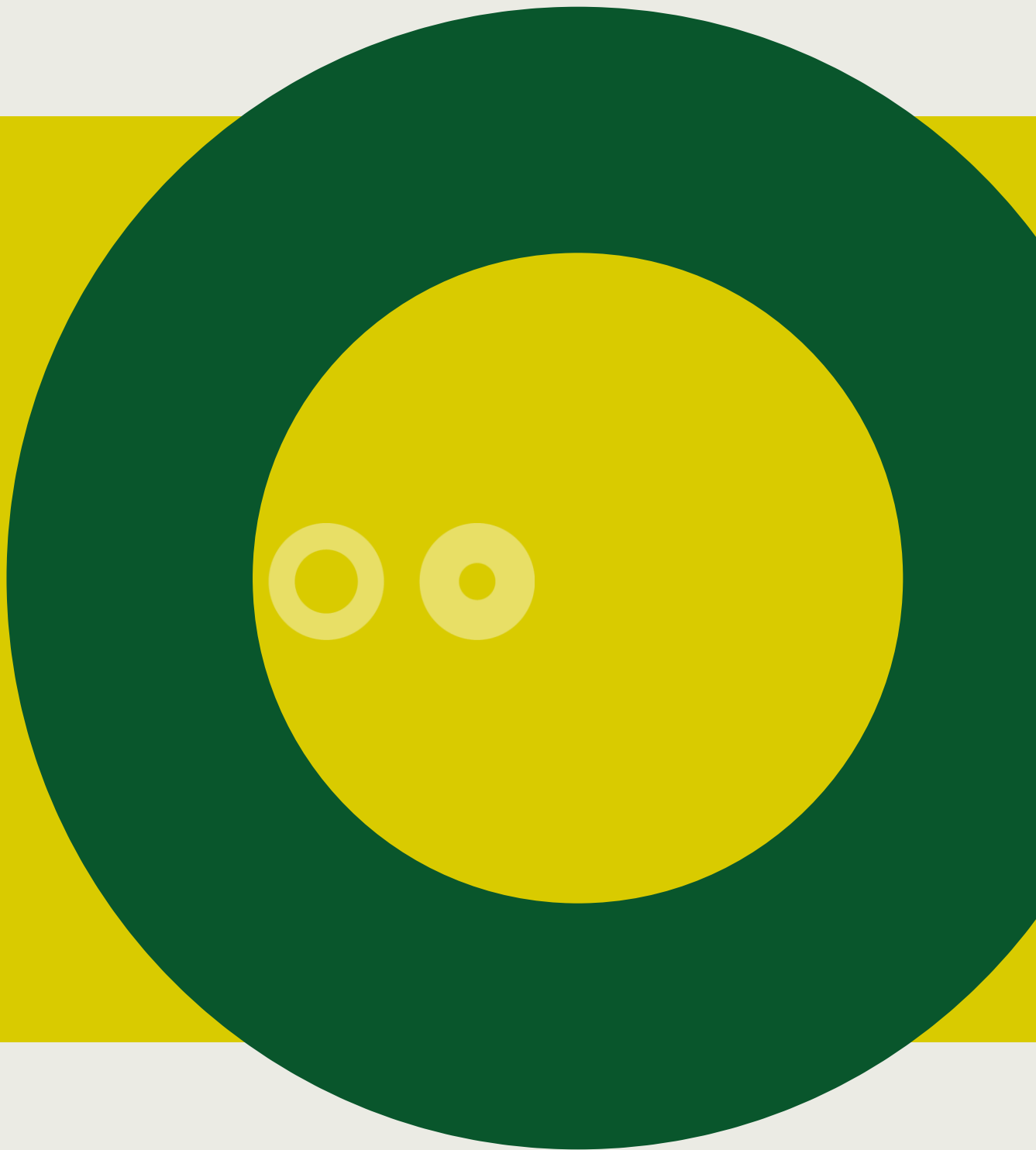

Prognose for kvægbrugets økonomiske resultater 2014-2016

Oktober 2014

Indhold

SAMMENDRAG.....	3
Prognoseresultater for gennemsnitsbedrifterne	4
Konventionelle bedrifter med 80-160 køer.....	4
Konventionelle bedrifter med mellem 240-320 køer	6
Økologiske bedrifter med 80-160 køer.....	7
PROGNOSERESULTATER FOR DEN BEDSTE TREDJEDEL AF BEDRIFTERNE	8
INVESTERING OG GÆLD.....	9
FØLSOMHEDSBEREGNINGER	10
Bilag 1: Prisforventninger og forudsætninger	12

SAMMENDRAG

Oktober-prognosen ser på bedrifternes økonomi i 2014, 2015 og 2016.

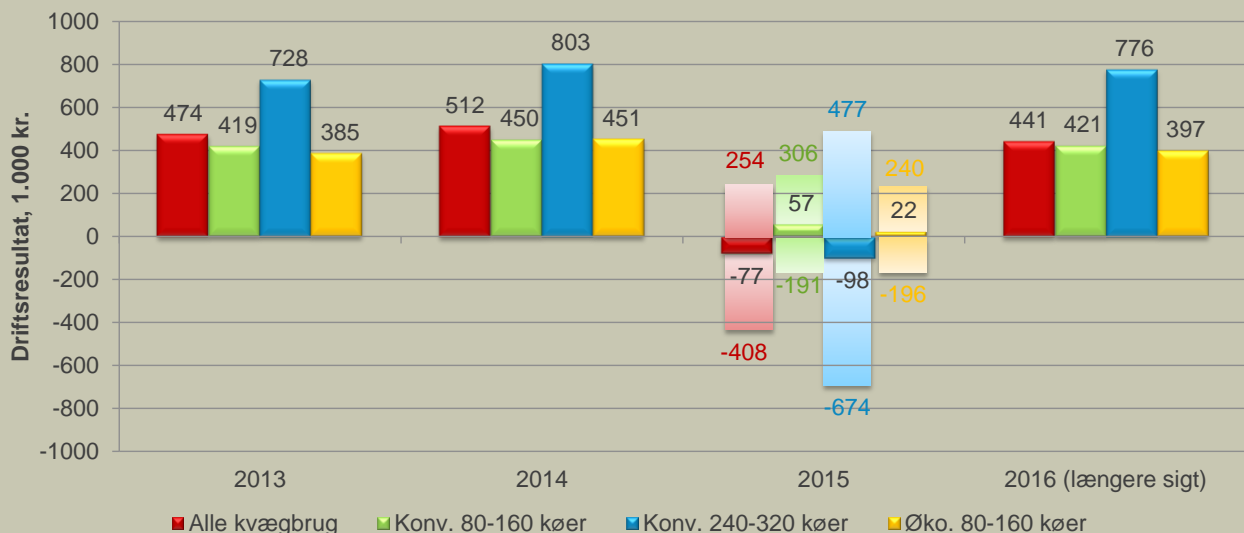
Forventningerne til bedrifternes indtjening i 2014 er forbundet med en forholdsvis stor sikkerhed, da prisudviklingen allerede er kendt for de først 9-10 måneder af året.

De viste resultater for bedrifternes indtjening i 2015 er derimod forbundet med meget stor usikkerhed, og de viste resultater er derfor først og fremmest en vurdering af konsekvenserne, dersom de anvendte prisforudsætninger realiseres. Indtjeningen er selvsagt særdeles afhængig af mælkeprisen, og usikkerhed om denne gør, at resultaterne for 2015 er vist med følsomheder på +/- 20 øre på mælkeprisen i forhold til basis (se nedenstående figur). Lige nu falder prisen kraftigt, og det vurderes, at markedet først vender efter første halvår. Hvad der reelt kommer til at ske, afhænger af udviklingen i verdens mælkeproduktion og af udviklingen i efterspørgslen. Med andre ord i hvilken grad og hvor hurtigt reagerer producenterne på de ændrede prisforhold, og i hvilken grad vil vejret påvirke produktionen. En yderligere joker er afskaffelsen af mælkevoterne i EU, som giver usikkerhed om, og i givet fald hvor meget producenterne vil øge produktionen som følge af dette. På efterspørgselssiden er usikkerheden ligeså stor. Ophæver Rusland sit importforbud? Og hvornår vender Kina for alvor tilbage til markedet? Sidst men ikke mindst er Mellemøsten og Nordafrika vigtige importområder, men også områder præget af politisk ustabilitet. Det kan udgøre endnu en usikkerhedsfaktor.

De viste resultater for bedrifternes indtjening i 2016 er først og fremmest en vurdering af bedrifternes indtjening set i et mere langsigtet perspektiv. Hvorvidt prisforholdene vender tilbage til et niveau svarende til det forventede langsigtede niveau, kan der i skrivende stund kun gisnes om.

Med afsæt i ovenstående forhold vurderes:

- At malkekvægbedrifternes indtjening i 2014 vil være en anelse højere end i 2013.
- At malkekvægbedrifterne kan opleve et markant fald i indtjeningen i 2015 sammenlignet med 2013 og 2014. Faldets størrelse afhænger af udviklingen i mælkeprisen.
- At malkekvægbedrifterne ved en mælkepris svarende til den forventede langsigtede pris vil opnå en indtjening på niveau med indtjeningen i 2013.

Figur 1. Driftsresultat for alle malkekvægbedrifter (øko-logiske og konventionelle) samt for øko-logiske og konventionelle mindre bedrifter (80-160 køer), konventionelle store bedrifter (240-320 køer).

KONTAKTPERSONER:

Navn	Chefkonsulent Susanne Clausen	Konsulent Jannik Toft Andersen
T	+45 87 40 53 07	+ 45 87 40 53 05
M	+45 30 92 17 15	
E	suc@vfl.dk	jta@vfl.dk

INDLEDNING

I forhold til juni prognosen 2014 ændringer i forudsætningerne:

- Forventning til mælkeprisen for 2014 nedjusteret fra 3,00 kr. til 2,93 øre pr. kg
- Prisen på oksekød er sænket med 1,55 kr. pr. kg slagtet i 2014
- Prisen på rapskager og sojaskrå er hævet med 4 øre pr. kg henholdsvis sænket med 5 øre pr. kg i 2014
- Renteniveau inkl. rentemarginaler og bidragssatser er holdt stort set uændret
- Datagrundlaget er opnåede vejede resultater i 2013.

De ændrede prisforventninger betyder, at der i 2014 regnes med et dårligere bytteforhold end i juni-prognosen.

Derudover er der i 2014 og 2015 taget højde for superafgiften, som den gennemsnitlige mælkeproducent forventes at skal betale. Superafgiften er estimeret ud fra henholdsvis den realiserede kvoteoverskridelse i 2013/14 og forventningerne til overskridelsen i 2014/15. Som gennemsnit er der regnet med, at mælkeindtægten er reduceret med 4 øre pr. kg mælk i 2014 og 5 øre pr. kg mælk i 2015. Beløbene dækker over stor variation mellem bedrifterne. Nogle vil ikke overskride kvoten, og dermed ikke skulle betale afgift, mens andre vil have en stor overskridelse.

Prognosen rækker frem til og med 2016. På nuværende tidspunkt er der meget stor usikkerhed omkring prisudviklingen i de kommende måneder. De viste resultater for 2015 og 2016 skal derfor tages med et meget stort forbehold. Det er først og fremmest en vurdering af, hvordan indtjeningen vil blive, dersom de forudsatte priser bliver realiseret. Derudover er resultaterne i 2016 baseret på mere langsigtede prisniveauer og derfor primært en vurdering af bedrifternes indtjening på længere sigt.

I 2013 resultatet indgår også forventede tab/gevinst på finansielle forretninger. De viste resultater for 2014, 2015 og 2016 inkluderer ikke eventuelle tab på finansielle forretninger. Disse kan forekomme, men er umulige at kvantificere på nuværende tidspunkt. Det skal der tages højde for ved vurderingen af resultaterne i disse år.

Prognoseresultater for gennemsnitsbedrifterne

Konventionelle bedrifter med 80-160 køer

Tabel 1 viser for bedrifter med 80-160 køer det opnåede driftsresultat i 2013, det forventede driftsresultat i 2014 samt en vurdering af resultatet i 2015 og 2016.

Tabel 1. Resultatopgørelse i 1.000 kr. for konventionelle bedrifter med 80-160 køer.

	2013	2014 *	2015 *	2016 * (længere sigt)
<i>Produktion</i>				
Årskøer	124	126	129	132
Mælkeydelse pr. ko	9.114	9.433	9.622	9.718
Hektar	122	124	127	129
1.000 kr.				
Bruttoudbytte	4.727	4.838	4.594	5.129
Heraf kvæg	3.591	3.747	3.466	3.955
Stykomkostninger	-2.422	-2.429	-2.489	-2.578
Heraf kvæg	-2.139	-2.151	-2.213	-2.296
Dækningsbidrag	2.306	2.409	2.105	2.551
Heraf kvæg	1.451	1.596	1.253	1.659
Kontante kapacitetsomkostninger	-1.226	-1.283	-1.343	-1.388
Afskrivninger mm.	-454	-453	-441	-430
Resultat af primær drift	625	673	321	733
Afkoblet støtte	408	387	383	379
Finansieringsudgifter i alt	-613	-610	-646	-691
Driftsresultat	419	450	57	421
Heraf værdiændringer, kvæg	-23	-95	13	0
Heraf værdiændringer, mark	-14	-17	9	1
Likviditet før investeringer	586	669	251	546

	2013	2014 *	2015 *	2016 *
Realiserede gev./tab i alt	-54	?	?	?
Heraf real. gev./tab gæld	-6	?	?	?
Heraf real. gev./tab finansaktiver	-47	?	?	?

Tabel 1 viser, at driftsresultatet i 2014 ventes at blive en anelse bedre end i 2013. Årsagen er forventning om en lidt højere mælkepris og lidt lavere priser på indkøbt foder. Derudover trækker forventningen om en markant stigning i køernes ydelse også resultatet i en positiv retning. Omvendt trækker fald i bedrifternes EU støtte indtjeningen ned i 2014 sammenlignet med 2013. Finansieringsomkostningerne ventes at være stort set uændrede i forhold til 2013 som følge af et fortsat lavt renteniveau.

Mælkeprisen er på det seneste faldet meget kraftigt. Det samme er især kornpriserne. Det sidste kan dog ikke opveje faldet i mælkeprisen. Det er derfor forudsætningen om en lav mælkepris i 2015, der er årsag til det markante fald i bedrifternes indtjening i 2015. Det skal understreges, at udviklingen i mælkeprisen er forbundet med meget stor usikkerhed, og at små udsving i denne har stor betydning for indtjeningen. Hvis mælkeprisen varierer med +/- 20 øre pr. kg vil det påvirke disse bedrifteres indtjening med +/-0,25 mio. kr.

Indtjeningen i 2016 udtrykker den forventede indtjening under forudsætning af en mælkepris på niveau med den forventede langsigtede pris. På nuværende tidspunkt er det umuligt at forudsige, om prisen i 2016 når op på dette niveau. Den viste indtjening for 2016 afspejler derfor først og fremmest den forventede indtjening på længere sigt. Som det fremgår af tabel 1, vil denne være på niveau med indtjeningen i 2013.

Sammenfattende kan man sige, at der er udsigt til en lav indtjening i 2015, men at indtjeningsniveauet på længere sigt på disse bedrifter formentlig vil være omkring niveauet i 2013.

Konventionelle bedrifter med mellem 240-320 køer

Tabel 2 viser det opnåede driftsresultat i 2013 på konventionelle kvægbedrifter med 240-320 køer samt forventning til driftsresultatet i 2014 og en vurdering af resultaterne i 2015 og 2016 (længere sigt).

Tabel 2. Resultatopgørelse i 1.000 kr. for konventionelle bedrifter med 240-320 køer.

	2013	2014 *	2015 *	2016 * (længere sigt)
<i>Produktion</i>				
Årskøer	278	284	289	295
Mælkeydelse pr. årsko	9.423	9.753	9.948	10.047
Hektar	216	221	225	229
1.000 kr.				
Bruttoudbytte	10.555	10.786	10.218	11.491
Heraf kvæg	8.251	8.558	7.897	9.096
Stykomkostninger	-5.356	-5.380	-5.517	-5.715
Heraf kvæg	-4.858	-4.883	-5.025	-5.213
Dækningsbidrag	5.198	5.406	4.701	5.776
Heraf kvæg	3.392	3.675	2.872	3.883
Kontante kapacitetsomkostninger	-2.695	-2.823	-2.957	-3.063
Afskrivninger mm.	-906	-911	-889	-871
Resultat af primær drift	1.598	1.672	855	1.843
Afkoblet støtte	697	661	654	647
Finansieringsudgifter i alt	-1.566	-1.530	-1.607	-1.714
Driftsresultat	728	803	-98	776
Heraf værdiændringer, kvæg	-51	-210	28	0
Heraf værdiændringer, mark	-14	-43	22	2
Likviditet før investeringer	1.119	1.574	479	1.292

	2013	2014 *	2015 *	2016 *
Realiserede gev./tab i alt	-127	?	?	?
Heraf real. gev./tab gæld	2	?	?	?
Heraf real. gev./tab finansaktiver	-129	?	?	?

Bedrifterne med 240-320 køer opnåede i 2013 et driftsresultat på 728.000 kr. i 2013. Indtjeningen ventes at stige til 803.000 kr. i 2014. Ligesom for de mindre bedrifter skyldes stigningen både en lidt højere mælkepris og lidt lavere foderpriser.

Holder forudsætningen om en markant lavere mælkepris i 2015 end i 2013 og 2014, vil de store bedrifter som gennemsnit opleve en negativ indtjening i 2015. Bedrifternes indtjening afhænger i nærmest uhyggelig grad af mælkeprisen. Udsving i mælkeprisen på +/- 20 øre pr. kg betyder på disse bedrifter et udsving i ind-

tjeningen på +/- 0,575 mio. kr. Denne store følsomhed betyder, at indtjeningen både kan blive markant bedre men også markant dårligere end vist i tabel 2.

Resultaterne for 2016 udtrykker ligesom for de mindre bedrifter forventningen til indtjeningen ved det forventede langsigtede prisniveau på mælk. Tabel 2 viser, at indtjeningen vil være omkring niveauet i 2013 ved et mere langsigtet niveau på mælkeprisen.

Økologiske bedrifter med 80-160 køer

Tabel 3 viser det opnåede driftsresultat i 2013 på økologiske kvægbedrifter med 80-160 køer og forventningen til driftsresultatet på disse bedrifter i 2014 samt en vurdering af indtjeningen i 2015 og på længere sigt (2016).

Tabel 3. Resultatopgørelse i 1.000 kr. for økologiske bedrifter med 80-160 køer.

	2013	2014 *	2015 *	2016 * (længere sigt)
<i>Produktion</i>				
Årskøer	124	126	129	132
Mælkeydelse pr. ko	8.133	8.275	8.441	8.525
Hektar	169	172	176	179
1.000 kr.				
Bruttoudbytte	5.120	5.215	4.967	5.555
Heraf kvæg	3.666	3.800	3.515	4.040
Stykomkostninger	-2.512	-2.466	-2.533	-2.626
Heraf kvæg	-2.350	-2.315	-2.378	-2.467
Dækningsbidrag	2.609	2.749	2.434	2.929
Heraf kvæg	1.316	1.485	1.137	1.573
Kontante kapacitetsomkostninger	-1.409	-1.466	-1.535	-1.587
Afskrivninger mm.	-518	-519	-521	-523
Resultat af primær drift	682	764	377	819
Afkoblet støtte	520	500	494	489
Finansieringsudgifter i alt	-817	-812	-850	-911
Driftsresultat	385	451	22	397
Heraf konjunktur, kvæg	-25	-94	13	0
Heraf konjunktur, mark	-7	-12	8	2
Likviditet før investeringer	741	656	190	483

	2013	2014 *	2015 *	2016 *
Realiserede gev./tab i alt	-58	0	0	0
heraf real. gev./tab gæld	-11	0	0	0
heraf real. gev./tab finansaktiver	-47	0	0	0

De økologiske bedrifter forventes at opnå et driftsresultat på 451.000 kr. i 2014, hvilket er på samme niveau som deres konventionelle kolleger med tilsvarende bedriftsstørrelse. I 2013 var driftsresultatet på de økologiske bedrifter 34.000 kr. lavere end på de konventionelle bedrifter.

Med et forventet driftsresultat på 451.000 kr. får de økologiske bedrifter en fremgang på 66.000 kr. i forhold til 2013. Fremgangen skyldes en højere mælkepris og en forventet stigning i mælkeydelsen på 1,7 pct. pr. ko.

De økologiske bedrifter har ligesom deres konventionelle kolleger udsigt til fald i driftsresultatet på cirka 400.000 kr. fra 2014 til 2015, hvis forudsætningen om en lav mælkepris i 2015 viser sig at blive til virkelighed. Indtjeningen på de økologiske bedrifter er knap så følsomme overfor ændringer i mælkeprisen som de konventionelle bedrifter af samme størrelse. Det skyldes, at mælkeleverancen er lidt lavere, som følge af en lavere ydelse pr. ko.

Ved en mælkepris svarende til den forventede langsigtede pris, vil de økologiske bedrifters indtjening være på niveau med de konventionelles af samme størrelse. Det vil sig omkring 400.000 kr. Hvorvidt mælkeprisen i 2016 vil være på det niveau, er selvsagt meget usikkert på nuværende tidspunkt.

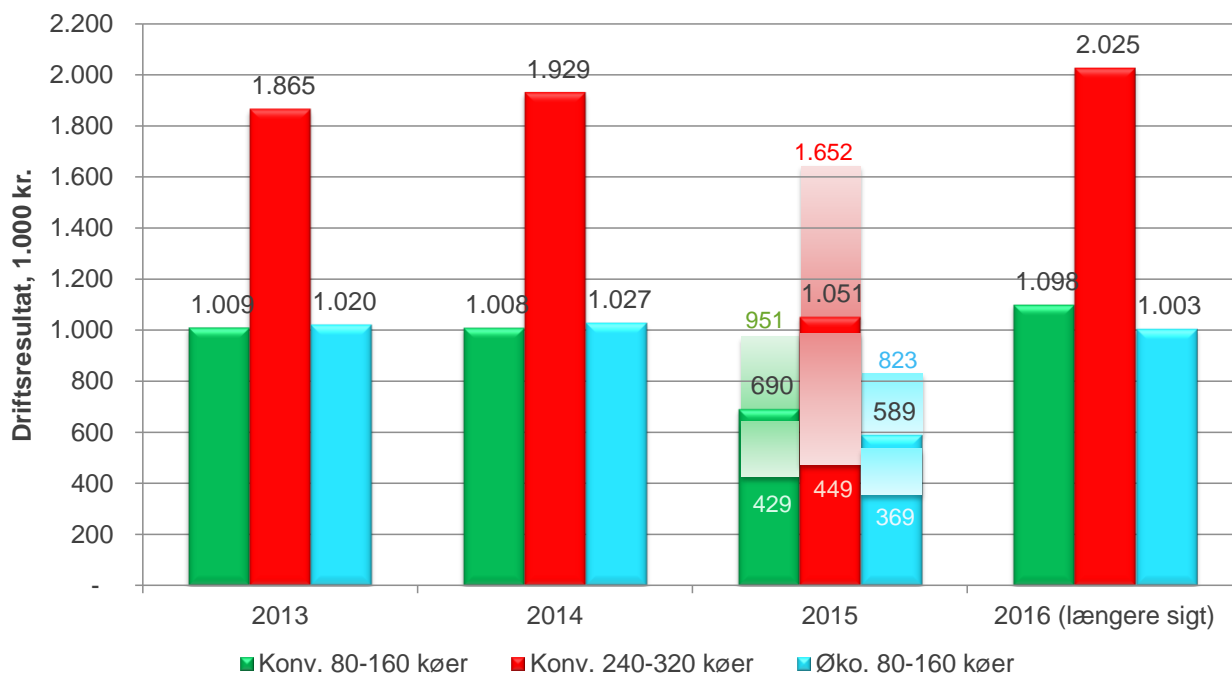
PROGNOSERESULTATER FOR DEN BEDSTE TREDJEDEL AF BEDRIFTERNE

Prognosens resultater præsenteres som gennemsnittet en størrelsesgruppe. Inden for disse grupper er der særdeles stor spredning i bedriftenes resultater. Således opnåede den bedste tredjedel af bedrifterne markant bedre driftsresultater end gennemsnit af bedrifterne i de enkelte grupper. Forskellen mellem den bedste tredjedel af bedrifterne og gennemsnittet var i 2013:

- +590.000 kr. for konventionelle bedrifter 80-160 køer
- +1.137.000 kr. for konventionelle bedrifter 240-320 køer
- +635.000 kr. for økologiske bedrifter 80-160 køer

Større udbytte kombineret med lavere omkostninger forklarer forskellen, og er i meget høj grad knyttet til den måde, bedriften bliver ledet på.

Figur 2 viser det opnåede driftsresultat i 2013 for bedrifterne tilhørende den bedste tredjedel, samt forventningen til resultatet i 2014 og en vurdering af resultaterne i 2015 og på længere sigt (2016). Ligesom for gennemsnittet af bedrifterne er der lavet en følsomhedsbetragtning på +/- 20 øre pr. kg mælk, når der ses på resultatet i 2015.

Figur 2. Prognose for driftsresultatet på den bedste tredjedel af bedrifterne.

Figur 2 viser, at for bedrifterne tilhørende den bedste tredjedel vil driftsresultatet i 2014 formentlig blive på niveau med resultatet i 2013.

Usikkerheden omkring prisudviklingen i 2015 medfører tilsvarende usikkerhed i bedrifternes indtjening. Indtjeningens følsomhed overfor ændringer i mælkeprisen er typisk større på disse bedrifter sammenlignet med gennemsnittet. Det skyldes disse bedrifter oftest opnår en højere ydelse pr. ko sammenlignet med gennemsnittet. Det er imidlertid værd at bemærke, at bedrifterne tilhørende den bedste tredjedel kan skabe et driftsresultat på mellem 360.000 kr. og 690.000 kr., også selvom mælkeprisen skulle falde med 20 øre pr. kg i forhold basisscenariet.

Selv blandt bedrifterne, tilhørende den bedste tredjedel, er der meget stor forskel i de opnåede driftsresultater. Dette varierede således i 2013:

- Fra 639.000 kr. til 1.944.000 kr. (konventionel fra 80-160 køer)
- Fra 929.000 kr. til 3.965.000 kr. (konventionel fra 240-320 køer)
- Fra 592.000 kr. til 2.230.000 kr. (økologiske bedrifter fra 80-160 køer)

Variationen bliver beregnet på baggrund af et gennemsnit af de ti bedrifter i hver gruppe, der henholdsvis ligger omkring 66 % fraktilen og 99 %.

Variationen vidner om, at selv blandt den bedste tredjedel af bedrifterne er der gode muligheder for at forbedre resultaterne yderligere.

INVESTERING OG GÆLD

I 2014 ventes et investeringsniveau der svarer til de driftsmæssige afskrivninger. Selvom der er udsigt til fremgang i indtjeningen i 2013, vil dette næppe føre til en generel nemmere adgang til kapital, og investerin-

gerne forventes i høj grad at blive finansieret med egne midler. Investeringerne i prognoseperioden vil typisk have karakter af nødvendig udskiftning af nedslidt driftsmateriel og staldinventar.

Gælden målt pr. ko ventes at falde svagt frem mod 2015 for alle bedriftstyper. For bedste tredjedel af bedrifterne vil gælden for alle bedriftstyper falde med omkring 5.000-7.000 kr. og er noget mere end for gennemsnittet af bedrifterne

Tabel 4. Gældsforholdene på gennemsnitsbedrifterne i 2013

	Konventionel 80 - 160 køer	Konventionel 240 - 320 køer	Økologisk 80 - 160 køer
Antal årskøer/antal ha	124 køer/122 ha	278 køer/216 ha	124 køer/169 ha
Gæld i alt, 1.000 kr.	17.799	41.860	21.014
Gæld pr. ko, kr.	143.538	150.576	169.465
Soliditetsgrad	21 %	7 %	20 %

Tabel 5. Gældsforholdene på bedste tredjedel i 2013

	Konventionel 80 - 160 køer	Konventionel 240 - 320 køer	Økologisk 80 - 160 køer
Antal årskøer/antal ha	126 køer/128 ha	283 køer/215 ha	123 køer/173 ha
Gæld i alt, 1.000 kr.	15.493	37.081	-17.915
Gæld pr. ko, kr.	122.959	131.028	145.648
Soliditetsgrad	32 %	17 %	30 %

FØLSOMHEDSBEREGNINGER

Tabel 6 viser de økonomiske konsekvenser af ændringerne indenfor disse prisspænd for prognoseresultatet i 2014 for konventionelle bedrifter med 80-160 køer. Tabel 7 viser de tilsvarende konsekvenser for konventionelle bedrifter med 240-320 køer.

Tabel 6. Følsomheden i prognoseresultatet for konventionelle bedrifter med 80-160 køer

Konv. 80-160 årskøer	Pris	2015 resultat (1.000 kr.)	Ændring (1.000 kr.)
Mælkepris høj	Afregningspris 2,73 kr. pr. kg	305	248
Mælkepris lav	Afregningspris 2,33 kr. pr. kg	-191	-248
Foder høj	Lav pct. bl. 202 kr. pr. hkg og høj pct. bl. 258 kr. pr. hkg	-24	-81
Foder lav	Lav pct. bl. 158 kr. pr. hkg og høj pct. bl. 211 kr. pr. hkg	147	89
Renten høj	Renten op med 0,3 procentpoint	10	-47
Renten lav	Renten ned med 0,3 procentpoint	104	47

Tabel 7. Følsomheden i prognoseresultatet for konventionelle bedrifter med 240-320 køer.

Konv. 240-320 årskøer	Pris	2015 resultat (1.000 kr.)	Ændring (1.000 kr.)
Mælkepris høj	Afregningspris 2,73 kr. pr. kg	477	575
Mælkepris lav	Afregningspris 2,33 kr. pr. kg	-674	-291
Foder høj	Lav pct. bl. 202 kr. pr. hkg og høj pct. bl. 258 kr. pr. hkg	-295	196
Foder lav	Lav pct. bl. 158 kr. pr. hkg og høj pct. bl. 211 kr. pr. hkg	118	217
Renten høj	Renten op med 0,3 procentpoint	-207	-109
Renten lav	Renten ned med 0,3 procentpoint	11	109

Bilag 1: Prisforventninger og forudsætninger

Prognosen for 2014 bygger på forudsætningerne gengivet i Tabel 1.

Tabel 1: Prisforventninger**

	2009	2010	2011	2012	2013	2014*
<i>Bytteforhold</i>						
Hele landbruget	90	96	101	103	104	97
Mælkeproducenter	92	100	102	98	104	107
Svineproducenter	95	97	99	103	101	96
Planteproducenter	94	93	105	106	107	95
<i>Mælkeproduktion</i>						
Mælkepris (kr./kg. standard mælk)	2,10	2,37	2,64	2,54	2,85	2,93
Mælkepris (kr./kg. økologisk)	2,71	2,97	3,22	3,09	3,41	3,48
Mælkeydelse pr. ko, konv. (stigning i pct. pa.)	1,00	1,00	-1,00	1,00	3,00	3,50
Mælkeydelse pr. ko, øko. (stigning i pct. pa.)	1,00	1,00	-1,00	1,00	0,00	1,75
<i>Oksekødproduktion</i>						
Oksekød – ældre køer (281-300)	12,50	13,65	16,54	20,46	20,70	17,63
<i>Svineproduktion</i>						
Svinekød (kr./kg.)	9,33	9,83	10,68	11,85	11,94	10,87
30 kg beregnet smågris (kr./stk.)	328	337	358	394	398	373
7 kg beregnet smågris (kr./stk.)	192	203	211	232	230	219
Grise pr. årsso	27,5	28,1	28,8	29,6	30,0	30,4
<i>Planteproduktion</i>						
Foderhvede (kr./hkg.)	91	98	145	155	155	124
Foderbyg (kr./hkg.)	91	94	142	154	147	116
Foderbyg, økologisk (kr./hkg)	-	165	234	239	222	201
Maltbyg (kr./hkg.)	117	101	167	170	160	136
Raps (kr./hkg.)	222	229	331	346	323	258
Kartofler, konsum (kr./hkg.)	95	112	129	100	174	131
<i>Foder mv.</i>						
Soyaskrå (kr./hkg.)	235	230	248	274	315	295
A-bl. 16 pct., økologisk	404	249	287	319	345	312
C-bl. 30 pct., økologisk	328	352	382	397	431	401
Foderhvede (kr./hkg.)	98	105	154	172	166	134
Foderbyg (kr./hkg.)	93	103	154	171	158	131
Foderbyg, økologisk (kr./hkg)	-	200	277	270	274	216
Rapsskrå (kr./hkg.)	141	134	159	181	222	187
Gødning (indeks)	172	161	189	190	196	182
Dieselolie (øre/l)	401	507	625	676	653	638

* Prognose fra Videncentret for Landbrug samt Landbrug & Fødevarer. Prisprognosen udtrykker forventningerne til den gennemsnitligt handlede pris for alle mængder; spot, kontrakt og internt på bedrifterne.

** Priserne er plus efterbetaling og minus diverse produktionsafgifter.

Af konkurrenceretlige årsager er prisprognoserne for 2015 og 2016 udeladt. Disse indgår dog fortsat i Landskalkuler i Ø90, i Mark Online og DMS. Udvalgte abonnenter til Landbrugsinfo har dog adgang til prognosepriserne for 2015 og 2016 direkte i www.farmtal.dk.

Salgspriser

Prognosen for **svinenoteringen** udarbejdes under forudsætning af et fortsat lukket marked i Rusland for eksporten af svinekød fra EU. EU's svinekødsmarked rammes både direkte via bortfald af eksporten til Rusland og indirekte på grund af, at det generelle importforbud af fødevarer har medført, at oksekød, fjerkrækød, fisk, frugt og grønt mv., som tidligere blev eksporteret til Rusland, nu skal afsættes i EU i skarp konkurrence med svinekødet.

Herudover kan der den kommende tid forventes en skærpet konkurrence på eksportmarkederne fra amerikansk og canadisk svinekød – PEDV i USA er aftagende, og Canada søger nye markeder efter lukning af Rusland. Endelig tyder de seneste svinetællinger i EU på lidt højere antal slagtninger i EU end året før.

Kornpriserne falder støt og roligt. Årsagen er, at afgrøderne står godt i hele Europa og ikke mindst også i Rusland. Ukraine har endnu ikke haft indflydelse på forsyningssikkerheden.

Der kan forventes en mindre prisstigning i 2015, da kvaliteten af hvede i Europa er varierende, og dette kan medføre indkøb fra lande uden for Europa.

Sojaprisen er begyndt at flytte sig. Forskellen mellem den korte og lange handelstermin er skrumpet betydeligt. Det må formodes, at prisen kommer til at ligge i intervallet 280-290 kr. resten af 2014 og måske også i starten af 2015. Derefter afhænger det af sojahøsten i Sydamerika, der begynder i slutningen af februar.

Rapsprisen er under pres, og for den enkelte landmand varierer den meget alt efter, om der er tegnet kontrakter. Rapsudbytte vil komme til at ligge på middel, da mange frø er knækket på grund af, at de havde en vandprocent på 4-5. Det betyder stor frasortering og en mindre mængde til afregning.

Prisen på **mælk** i EU følger verdensmarkedet, som domineres af få store udbydere og få store importører. Det gør verdensmarkedet følsomt overfor disse aktørers ageren.

På udbudssiden er produktionen i New Zealand, Australien og Argentina primært græs-baseret, hvilket gør produktionen afhængig af vejrforholdene. I EU og USA er produktionen intensiv og følsom overfor ændringer i prisen på indkøbt foder. Efter et fald i mælkeproduktionen i starten af 2013 og fortsat stor efterspørgsel fra især Kina, steg priserne markant i løbet af 2013. De rekordhøje priser førte senere på året og i løbet af foråret til stigende produktion i især EU og New Zealand. Samtidig er den kinesiske efterspørgsel aftaget som følge af fyldte lagre. Sammen med, at EU's mælkeproduktion nu også er omfattet af det russiske importstop for fødevarer, har konsekvensen været stærkt faldende mælkepriser i andet halvår 2014.

Udviklingen i mælkeprisen de kommende et til to år er forbundet med usikkerhed. Både som følge af, at EU afvikler mælkekvoterne i 2015 og som følge af det russiske importforbud, som ingen ved, hvornår ender. Derudover er produktionen også afhængig af udviklingen i vejrforholdene, som ingen selvsagt heller ikke kender. På efterspørgselssiden er der, udover det russiske importforbud, også usikkerhed omkring, hvornår og med hvilken styrke Kina for alvor vender tilbage til markedet.

Købspriser

Vedr. *afgrødepriser* – se ovenfor.

Gødningspriserne er steget siden november 2013. Herfra forudsættes gødningsprisen at holde sig uændret i den nærmeste fremtid. Der er fortsat stor geopolitisk og konjunktuel usikkerhed om **energipriserne**, som også har stor indflydelse på gødningsprisen.

Vi forventer, at priserne på **bekæmpelsesmidler** vil ligge nogenlunde stabilt på 2014-niveauet i hele prognoseperioden. Priserne på **reparation og vedligeholdelse** samt **tjenesteydelser** forventes generelt at følge den almindelige pris- og lønudvikling.

Konjunktur og renter

Den globale vækst bevæger sig stadig i et lavt tempo, og væksten er i sensommeren 2014 ganske moderat med fortsat store regionale forskelle. Hovedscenariet for fremskrivningen og prognosen er en svag, men positiv vækst i den globale økonomi i hele prognoseperioden. Deflation er i stigende grad et tema i Europa.

USA's økonomi viser momentum, men ikke i lige linje. Væksten er tæt på vækstpotentialet, blandt andet på grund af massiv stimulans fra Den amerikanske centralbank (FED) i form af massive likviditetsudpumpninger og nul-renter. FED's likviditetsprogram ventes dog afsluttet i oktober 2014. Renteforhøjelser ventes fortsat tidligst i 2015 under forudsætning af, at ledigheden fortsætter med at falde, og at inflationen stiger.

I Kina styres økonomien stramt for at undgå et for hastigt fald i væksten. Væksten aftager lidt, men det forventes, at den statsstyrede økonomi fortsat kan opretholdes på et niveau svarende til 7-7,5 pct. De største risici i kinesisk økonomi er overbyggeri samt et skrøbeligt parallelt kreditmarked. Japansk økonomi oplever afmatning oven på en voldsom ekspansiv pengepolitik. Væksten forventes dog opretholdt en tid endnu.

De sydeuropæiske lande oplever større tillid, hvilket har styrket euroen og reduceret rentespændene i euroområdet. Selvom fokus på gældssituationen er reduceret, er der fortsat risiko for uro, da gældsudfordringen er uløst. Kronen har stadig status som "flugtvaluta" på grund af de favorable makroøkonomiske balancer.

Den største risiko pt. er risikoen for deflation i euroområdet, hvilket kan medføre både længere og dybere økonomisk nedgang. Den Europæiske Centralbank (ECB) udfører kraftig pengepolitisk stimulans med renter og likviditet. Også Ukraine-konflikten mellem Rusland og Vesten, islamisters fremmarch nær olierige områder i Mellemøsten og gældskrisen i Europa skaber usikkerhed og kan give større markedsudsving.

Tabellen viser, hvilke renteforudsætninger fremskrivningen og prognosen bygger på.

Tablet 2: Renter inkl. bidrag mv.

	2010	2011	2012	2013	2014*	2015*	2016*
Realkredit, fast, dkr.	5,31	5,16	4,78	5,02	4,88	4,98	5,23
Realkredit, flex, dkr.	2,59	2,41	2,11	1,83	2,01	2,24	2,44
Realkredit, flex, euro	1,87	2,21	1,95	1,67	1,88	2,11	2,31
Finanslån, valuta	4,86	5,37	5,86	5,78	5,81	5,94	6,14
Kassekredit, dkr.	6,50	7,04	7,42	7,44	7,47	7,60	7,80
Banklån, dkr	5,67	5,72	5,97	6,11	5,92	6,02	6,27

* Prognose fra Videncentret for Landbrug

VIDENCENTRET FOR LANDBRUG

ØKONOMI

Agro Food Park 15

Skejby

DK-8200 Århus N

T +45 8740 5000

F +45 8740 5010

W vfl.dk

